

Psával jsem i básně, tomu je bezmála čtyřicet let; také do Barákovy „Svobody“. První, „U rakve dělníkovy“, vyšla tam koncem roku 1872.

A pak jsem měl přijít k redaktorovi; pozval mne. Rozpomínám se na kalné, zimní odpoledne, že sníh poletoval starou ulicí Sirkovou. Temný „Taiflhaus“ se chmuřil i barokový, velký dům vedle, bývalý klášter Servitů u sv. Michala. V paměti také zůstaly nejasná skříň této staré budovy, stěny dávno nebílené a zašlé, dřevěné schody a šerá chodba v patře. A tam jsem zaklepal na dvěře Barákova bytu. Na ten se již nepamatuji, dobře však na redaktora v čamaře, plných, hladce oholených tváří přižloutlé barvy, s knírkem, s vlasy temnými, do týla česanými. Šedé oči se mu vlídně zjasnily, když jsem se mu představil. Rozhovořil se o mých studiích a literární práci, vyzval mne, abych do „Svobody“ zase něco napsal, pak vtiskl mně honorář, pro který mne vlastně pozval. A v tom se pojednou optal:

„Tančíte?“

Já že ano, a rád.

„A to přijmete tuhle vstupenku.“ Vzal ji ze stolu a mile mně ji podal. —

Hned za dveřmi na šeré chodbě jsem se podíval, kam půjdu tancovat. Ach, pane králi! — Pozvání, vstupenka do Národní besedy! Do Národní besedy, do nejpřednějšího, nejslavnějšího pražského plesu! Trochu mi to hlavu rozpálilo. Ale nežli jsem došel do svého bytu, již jsem zchladl. Doplnit všechny mezery v plesové garderobě a ostatní náklad. —

Neměl jsem na to a s to také nebyl honorář, který jsem si nesl, třebaže byl velice slušný. Ten dobře stačil (a ještě zbylo) v Karlově ulici na kus sádla ze sudu, na bochníček chleba, na několik vajec, což všechno dokonale ukryl můj obšírný raglán. I hosta jsem si mohl na to pozvat a pozval, Bohdana Jelínka. —

Vstupenka do Národní besedy mně zůstala. Schoval

jsem si ji, jako bych byl protančil nejskvělejší ples. Uložil jsem ji opravdu jako památku; že byla od Baráka. —

Z členů redakce „Národních listů“ byl mně Neruda nejvzácnější. Za svých studií v Praze jsem se k němu neodvážil, ačkoliv mně přijal některé „Obrázky z hor“ do „Lumíra“. A pak mně psal, to již do Litomyšle r. 1882, abych poslal něco také do feuilletonů „Národních listů“. Ten list byl mně vyznamenáním, a velká radost z něho.

I napsal jsem a odeslal. Brzo potom, v srpnu, jsem se vydal na Chodsko, studovat kraj a lid. Bylo tam utěšené putování. Na dva dni však zvláště vzpomínám. Tu neděli po sv. Vavřinci měl jsem za zářícího dopoledne vzácnou podívanou o pouti „u sv. Vavřence“ u Domažlic, kdy v tom kostelíku na kopci a kolem něho pod stromy všechno pestře a malebně rozkvetlo od barev chodských krojů, zvláště ženských. A odpoledne jsem byl v Nevolicích u muziky, ne „panské“, ale starodávné, kde hrály jen dudy a housle, kde zpívali chodské písně a tančili staré tance. A pak mne dudák i hudec, když jsem šel pozdě odpoledne od muziky, vyprovázeli přes celou návěs a hráli a hráli. — To byla krásná, bohatá neděle. Byl jsem nadšen vším, co mně dala; celý poklad pro mé studium.

A ten druhý jasný den. — — Po té neděli našel jsem v Domažlicích v hostinci „Národní listy“ a v nich první svůj feuilleton, první obrázek z vesnického cyklu „Černá hodinka“. Neruda to přijal. A z toho mé potěšení. To byly mé první styky s Nerudou a poslední.

Posílal jsem pak feuilletony dál a Neruda je uveřejňoval. Ale jinak jsem se s ním nikdy nesešel, nikdy jsem s ním, žel, nemluvil.